

Η ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΘΡΑΚΗ

Εἰς τὰς ἐφημερίδας τῶν Ἀθηνῶν τῆς 9 Ἰανουαρίου, ἐδημοσιεύθη συνέντευξις τοῦ διακεκριμένου συναδέλφου κ. Π. Α. Δεκάζου, διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, τακτικοῦ συνεργάτου τοῦ Δελτίου τῆς Β. Γ. Ε., ἐπὶ τῆς γεωργικῆς ἀξίας τῆς Θράκης, ἣν λόγῳ τοῦ ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος ὅπερ παρουσιάζει, παραθέτομεν συμπληρωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἰδίου.

Ἡ Ἑλληνικὴ Θράκη ἔχει ἕκτασιν κατὰ τι μὲν μεγαλυτέραν (κατὰ 2 ἑκατ. στρέμματα) τῆς Πελοποννήσου καὶ διπλασίαν περίπου τῆς Θεσσαλίας. Ἡτοι ἡ ἕκτασις αὐτῆς ἀνέρχεται εἰς 25.389.000 στρέμματα βασιλικά. Ἐκ τούτων δύνανται νὰ καλλιεργηθῶσι περὶ τὰ 16.000.000, τῶν ὑπολοίπων 10.000.000 περίπου ἀποτελούντων τὰ δάση, τὰ τέλματα, τὰς μὴ ἐπιδεκτικὰς καλλιεργείας βοσκὰς, τοὺς ποταμοὺς κλπ. Δυστυχῶς σήμερον καλλιεργοῦνται κατὰ πρωτογενῆ τρόπον μόλις 3.112.000 στρέμματα, κατὰ τὰς πληροφορίας τῆς ἀρμοδίας ἐν Θράκῃ γεωπονικῆς ὑπηρεσίας, ἥτοι μόλις 12ο)ο τῆς ὅλης ἐκτάσεως ἢ 19,5ο)ο τῆς καλλιεργησίμου.

Ἡ ποιότης τῶν πλείστων ἐδαφῶν της εἶνε ἀρίστη καὶ ἀνωτέρα τῆς τῶν πλείστων τμημάτων τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Ἑλλάδος. Πλεῖσται γαῖαι ἐγένοντο ἐκ τῆς ἐπιχώσεως τῶν ποταμῶν καὶ εἶνε εὐφορώταται. Ἐὰν δὲ σὺν τούτῳ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ὑγρὰν ἀτμόσφαιραν τῆς Θράκης καὶ τὴν ἀφθονίαν τῶν ποταμίων καὶ πηγαίων ὑδάτων, δύναται τις νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, ἡ Θράκη εἴπερ τι καὶ ἄλλο Ἑλληνικὸν τμῆμα, προσιδιάζει εἰς τὴν μεγάλην καλλιέργειαν σιτηρῶν, ὀσπρίων, βιομηχανικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν φυτῶν, λαχανικῶν, ὡς καὶ τῶν ὀπωροφόρων δένδρων. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἄμπελος εὐδοκιμεῖ ἄριστα καὶ αἱ μορεοφυτεῖαι εἶνε εὐρύταται. Ὅμοίως δὲ δύναται νὰ ἔχῃ μέγιστον μέλλον οὐ μόνον ἡ φυ-

σική, ἀλλὰ καὶ ἡ σταυλικὴ κτηνοτροφία βοῶν, ἀγελάδων, ἵππων, χοίρων καὶ προβάτων. Ἐπὶ πολλὰς ὥρας ταξειδεύσαντες ἐν Θράκῃ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ αὐτοκινήτων δὲν συνηντήσαμεν οὐδαμοῦ τὰ πετρώδη βουνὰ τῆς Π. Ἑλλάδος. Παντοῦ ἀπέραντο ἰσπεδιάδες μὲ χωματολόφους εὐφορωτάτους παντοῦ ἄφθοναῦδατα καὶ εὐφορώτατα ἀμμοαργιλώδη ἐδάφη.

Δυστυχῶς ἡ εὐφορωτάτη αὕτη χώρα, καίτοι δὲν εἶνε οὔτε κατὰ 5,000 τετραγ. χιλίόμ. μικροτέρα τοῦ Βελγίου, κατοικεῖται μόλις ὑπὸ 804,305 κατοίκων ἀναλογούντων 31,8 κατοίκων κατὰ τετραγωνικὸν χιλιόμετρον, ἐνῶ εἰς ἐκεῖνο κατοικοῦσι 260 κάτοικοι κατὰ τετραγωνικὸν χιλιόμετρον. Ἡ μακραίων δουλεία καὶ οἱ ἀλλεπάλληλοι πόλεμοι κατέστρεψαν ἢ ἐφυγάδευσαν τοὺς κατοίκους. Γὰ δὲ διατεθειμένα διὰ τὴν γεωργίαν σήμερον καλλιεργητικὰ κεφάλαια εἰς κτίρια καὶ ἄλλας ἐγκαταστάσεις, εἰς ζῶα, μηχανήματα καὶ χρήματα εἶνε μηδαμηνὰ ἀπέναντι τοῦ μεγέθους καὶ τῆς ποιότητος τοῦ ὑπάρχοντος ἐν Θράκῃ φυσικοῦ πλούτου. Μόλις 93,000 ζευγάρια ὑπάρχουσι νῦν διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀπεράντων τούτων ἐκτάσεων, ἐλάχιστα δὲ βενζινάρωτρα, θεριστικαὶ καὶ ἀλωνιστικαὶ καὶ ἄλλαι μηχαναί. Τὰ πλεῖστα δὲ τῶν τσιφλικίων στεροῦνται καὶ τῶν ἀναγκαιοτάτων δι' αὐτὰ κτιρίων καὶ κατοικιῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ κτηνοτροφία τῆς Θράκης εὐρίσκεται δυστυχῶς εἰς ἀξιοθρήνητον κατάστασιν σήμερον, μεγάλου μέρους τῶν κτηνῶν μάλιστα καταστραφέντος ἢ ἀρπαγέντος κατὰ τὸ διάστημα τῶν τελευταίων πολέμων. Μόλις 681,420 αἰγοπρόβατα καὶ 90,000 ἀγελάδες καὶ θήλειαι βούβαλοι ἐτρέφοντο (1918) ἐν τῇ Ἀνατ. Θράκῃ καὶ 306,494 αἰγοπρόβατα καὶ 67,000 ἀγελάδες καὶ θήλειαι βούβαλοι ἐν τῇ Δυτικῇ (1919) ἐκτὸς τῶν ἀροτριώντων, ἐλαττωθέντος μάλιστα ἔκτοτε τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν.

Ἡ κτηνοτροφία διενεργεῖται κατὰ τὸν ἀρχέγονον τρόπον ἐπὶ τῶν βοσκῶν καὶ φυσικῶν λειβαδίων, ἄνευ προσθέτου τροφῆς, περιθάλψεως, ἐνσταυλίσεως καὶ κτηνιατρικῆς ἐπικουρίας τῶν κτηνῶν. Τὰ πάντα ἀφίνονται εἰς τὴν τύχην καὶ

διενεργοῦνται σχεδὸν κατὰ φυσικὸν κανόνα ὑπ' ἀνθρώπων ἐστερημένων οὐ μόνον ἐπιστημονικῶν ἢ πρακτικῶν πεφωτισμένων γνώσεων, ἀλλὰ καὶ τῆς στοιχειώδους παιδείας καὶ ἀντιλήψεως.

Ὀπωροφόρα δένδρα ὑπάρχουσι σχετικῶς ἐλάχιστα, ἀλλὰ κάμποι ὀκόκληροι μορεοφυτειῶν. Οἱ ἀμπέλωνες εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον κατεστραμμένοι ἐκ τῆς φυλλοξήρας καὶ ἀποτελοῦνται μόλις ἐξ 108.000 στρεμμάτων, ἔναντι 595.000 στρεμμάτων πρὸ ὀλίγων ἐτῶν πρὶν ἢ ἐνσκήψῃ ἡ φυτολοιγὸς αὕτη νόσος. Δάση ἐπίσης ἐπὶ τῶν πεδιάδων οὐδαμοῦ ὑπάρχουσιν.

Ἡ παραγωγή τῆς Θράκης ἀνήρχετο ὡς ἑξῆς περίπου:

Δημ. καρποὶ (1918)	135.585.948	χιλιόγρ.
Καπνὰ (1919)	1.628.353	»
Κουκούλια (1912)	1.600.090	»
Οἶνοι (1913)	13.335.000	»
Τυρὸς (1918)	4.400.000	»
Σταφύλια (1913)	40.000.000	»
Ρακὶ (1913)	1.200.000	»
Μαλλιὰ (1905)	770.000	»

Ἡ ἀξία τῶν προϊόντων τούτων ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 300.400.000 δραχμῶν περίπου μὴ ὑπολογιζομένης ἐν αὐτοῖς καὶ τῆς ἀξίας τῶν παραγομένων κτηνῶν, τῶν ἄλλων δευτερευόντων γεωργικῶν προϊόντων, τῆς ξυλείας κλπ. Γενικῶς δ' εἶπεῖν ἡ Ἀνατολικὴ Θράκη παρουσιάζει μεγαλειτέρας προόδους καὶ πλοῦτον ἐν τε τῇ γεωργίᾳ καὶ κτηνοτροφίᾳ ἢ ἡ Δυτικὴ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι ἡ Θράκη δύναται καὶ πρέπει νὰ ἐπισπάσῃ ἀμέριστον τὴν προσοχὴν τῆς τε Πολιτείας καὶ τῶν γεωργοεπιχειρηματιῶν, διότι εἶνε πράγματι πακτωλὸς πλούτου, ἐὰν χρησιμοποιηθῶσι μετὰ γνώσεων καὶ δι' ἀφθόνων κεφαλαίων καὶ ἐργασίας οἱ κεκρυμμένοι θησαυροὶ τῆς.

Εἶνε δὲ φυσικῶς πεπρωκισμένη κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε
να δύναται, κατ' ἐμὴν γνώμην, να πλησιάσῃ μετ' ἐπιτυχίας
καὶ τὰς προόδους τοῦ Βελγίου διὰ τοῦ χρόνου.

Ε. Α.